

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tad-19 ta' April, 2004

Appell Kriminali Numru. 239/2003

App Nru 239/03

Il-Pulizija

vs

Joe Farrugia

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Joe Farrugia talli fl-1 ta' Settembru 2003 ghall-habta tad-9.30 f' Portes Des Bombes b'vettura numru DBY410:

(1)saq l-imsemmija vettura b'manjiera traskurata;

(2) saq l-imsemmija vettura b' manjiera perikoluza;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tal-25 ta' Novembru 2003 li permezz tagħha dik il-Qorti sabet lill-imsemmi Joe Farrugia mhux hati u liberatu mill-akkuzi migjuba kontra tieghu;

Rat ir-rikors ta' appell tal-Avukat Generali, minnu prezentat fil-5 ta' Dicembru, 2003 li permezz tieghu talab li din il-Qorti tirrevoka l-imsemmija sentenza, issib htija u tinfliggi l-piena skond il-ligi;

Rat l-atti kollha tal-kawza;
Ikkunsidrat:

L-Avukat Generali qed jikkontendi li I-Pulizija giet impeduta fil-kawza milli ggib prova li kienet indispensabbi biex issahhah l-akkuzi u li skond il-ligi setghet iggib. Skond l-Avukat Generali, ix-xhud Oliver Attard naqas li jidher, ghalkemm debitament notifikat, u, nonostante li saret talba għal differiment, l-ewwel Qorti ghaddiet minnufih għas-sentenza.

Għall-ahjar istruzzjoni ta' dan l-appell huwa opportun li jigi riprodott il-verbal ta' l-ewwel Qorti tal-25 ta' Novembru 2003, u cioe` ta' l-istess udjenza li fiha nghatat is-sentenza li minnha qad jappella l-Avukat Generali. Dan il-verbal ighid testwalment hekk:

"Meta ssejħet il-kawza deher l-imputat li ddikjara li ma għandux ghafnejn ikun assistit minn avukat.

Xehed bil-gurament EO 4.

Oliver Attard imsejjah tlett darbiet ma deherx.

Il-prosekuzzjoni esebiet riferta pozittiva tieghu.

Il-prosekuzzjoni talbet differiment.

Il-Qorti tichad it-talba, stante li l-kawza imbdiet fuq il-kwerela ta' l-istess Oliver Attard.

Inghatat sentenza."

Jinghad mill-ewwel u bla tlaqliq li l-Avukat Generali għandu ragun fl-ilment tieghu li huwa kjarament bazat fuq l-artikolu 413(1)(b)(vi) tal-Kodici Kriminali, u dan għar-ragunijiet segwenti:

(1) Din il-kawza giet istitwita bhala kawza tal-Pulizija u mhux bhala kawza privata - kif jidher car mill-komparixxi - u kienet ukoll giet prosegwita mill-Pulizija *ex officio* u mhux mill-parti offiza, kif jirrizulta mill-*occhio* tal-verbal imsemmi u anke tas-sentenza ("Il-Pulizija vs Joe Farrugia" u mhux "Oliver Attard vs Joe Farrugia"). Konsegwentement kienu applikabbli d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 375 tal-Kodici Kriminali u mhux dawk ta' l-artikolu 374.

(2) Il-partijiet f'din il-kawza kienu l-Pulizija Ezekuttiva u Joe Farrugia. Kellu kemm kellu interess Oliver Attard, huwa kien semplicemente xhud tal-prosekuzzjoni. Bhalma din il-Qorti diversament presjeduta kellha l-opportunita` li tfisser fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Pierre Schembri** mogħtija fit-8 ta' Jannar 1996, "*meta xhud, debitament notifikat biex jidher quddiem l-ewwel qorti, jonqos milli hekk jidher, dik il-qorti ma tistax tibqa' ghaddejja qisu ma gara xejn. Bhala minimu dik il-qorti għandha tikkundanna lix-xhud għal ammenda u, kemm-il darba l-prosekuzzjoni (pulizija ezekuttiva jew parti offiza ossia kwerelant, skond il-kaz) ma tirrinunżjax espressament għal dak ix-xhud jew kemm-il darba l-qorti ma tkunx tal-fehma li xhud mhux indispensabbi biex isahħħah l-akkuza, il-qorti għandha wkoll tordna li dak ix-xhud jingieb b'mandat ta' akkumpanjament jew b'mandat ta' arrest (Art. 441(4) u 525(1)(a) tal-Kap 9). Dan necessarjament jimplika li l-qorti għandha tiddifferixxi l-kawza. Altrimenti l-kawzi, u l-ezitu tagħhom, jigi jiddependi fuq jekk xhud ifettillux jobdi tahrika jew le! Anqas ma hu argument validu dak li jigi spiss ventilat quddiem il-Qrati Inferjuri u cioe` li x-xhud kellu interess li jidher u li allura, la*

ma deherx, il-qorti għandha tibqa' għaddejja u, kif spiss jigri u kif gara f'dan il-kaz, tillibera. L-interess principali fil-proceduri penali hu tal-partijiet - il-prosekuzzjoni (Pulizija Ezekuttiva jew, fil-kazijiet kontemplati fl-Art. 373, l-offiz/kwerelant) u l-imputat. Għandu kemm għandu interess xhud fl-ezitu tal-kawza, ma jistax impunement, u hliet fil-kazijiet kontemplati mill-ligi, jippriva lill-parti li tkun harrkitu mid-deposizzjoni tieghu".¹

(3) F'sentenza ohra mogtija minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Peter Mifsud** mogtija fis-6 ta' Ottubru 1998, intqal ukoll li "huwa biss meta l-prosekuzzjoni ma tkunx f'posizzjoni li tinforma lill-Qorti dwar ir-riferta u tonqos mill-obbligi tagħha imposti mil-ligi li tesibixxi riferta posittiva u valida ta' xhud, li allura, f'tali cirkostanzi dan in-nuqqas bla dubbju ta' xejn għandu jmur a favur l-akkuzat li jkollu d-dritt li jitlob li l-proceduri jitkomplew u ma jigux imhollija għal data ohra".²

Fil-kaz in ezami huwa evidenti li Oliver Attard kien ix-xhud principali tal-prosekuzzjoni u li l-prosekuzzjoni ma naqsitx mill-obbligi tagħha. Anzi hija esebiet riferta mnejn jirrizulta li dan ix-xhud kien giet debitament ingunt. It-talba li għamlet għad-differiment tal-kawza turi li hija ma kinitx irrinunżjat għal dak ix-xhud. Għalhekk l-ewwel Qorti kellha tipprovdi skond il-ligi biex tassigura l-attendenza ta' l-imsemmi xhud u mhux tghaddi minnufih għas-sentenza.

Għaldaqstant din il-Qorti sejra tilqa' l-appell ta' l-Avukat Generali għar-revoka tas-sentenza appellata, b'dan li, sabiex ma tipprivax lill-partijiet, u specjalment lill-appellat, mill-benefċċju tad-doppju ezami, ma taqbilx li għandha tkompli tisma' l-kawza hi.

¹ Ara fost oħrajn: App. Krim. **Il-Pulizija vs Francis Theuma**, 9 ta' Lulju 1992 - Vol. LXXVI.v.815; App. Krim. **Il-Pulizija vs Domenico Savio Spiteri**, 5 ta' Jannar 1996; App. Krim. **Il-Pulizija vs Monica Schranz**, 21 ta' Frar 1997 - Vol. LXXXI.iv.131; App. Krim. **Il-Pulizija vs Margaret Urry**, 17 ta' April 2001.

² Ara fost oħrajn: App. Krim. **Il-Pulizija vs Joseph Abdilla et**, 3 ta' Dicembru 1993 - Vol. LXXVII.v.446; App. Krim. **Il-Pulizija vs Joseph Dougall**, 9 ta' Mejju 1997 - Vol. LXXXI.iv.161; App. Krim. **Il-Pulizija vs Peter Ferdinand k/a Pierre Sammut** 23 ta' Settembru 2002.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti tilqa' l-appell ta' l-Avukat Generali billi tirrevoka s-sentenza appellata u tordna lir-Registratur sabiex minnufih jibghat l-atti lura lill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali sabiex din tisma' l-kawza mill-gdid u tiddecidiha skond il-ligi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----